

Българска

Издание
на Съюза
на лесо̀в̀дите
в България

ГОРА

ISSN 1312-7055

Брой 3 (107), год. XXIII, май 2026 г., София 1303, ул. "Антим I" №17

www.bulgarian-foresters.org

e-mail: bggora@abv.bg

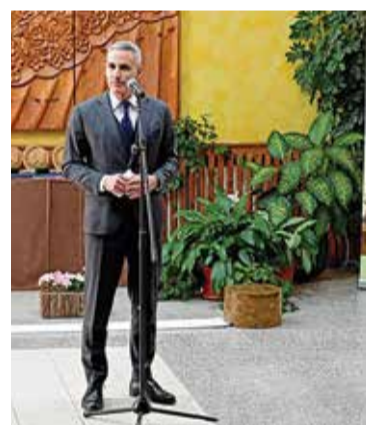
Седмица на гората „Традиция, знание и отговорност към гората“

Да опазим горите, значи да опазим
бъдещето на България

Мотото обединява тазгодишния празник. Традицията – тя продължава, защото сме съвременниците на прекр̀ачването на Седмицата на гората в новото столетие. Знанието – то е в мястото, където официално бе открита – Университетската гора на Юндола, навършила 100 години от създаването си и всичките тези години подчертаваща неразривната връзка между образование, наука и практика. А отговорността – тя зависи от лесо̀в̀дите, работещите за просперитета на българската гора.

Официалните лица, уважили лесо̀в̀дския празник, бяха министър-председателят на Р България Андрей Гюров и началникът на

демия и неотклонно служи на поколения лесо̀в̀ди да усъвършенстват своето образование и практика.

Вълнуващо с думите за преклонението към гората и нейните труженици бе и словото на министър-председателя Андрей Гюров, който подчерта, че опазването на гората е опазване на държавата, на реда и законността. – Гората ни учи – каза министър-председателят – на най-важните неща, тези,

които остават във времето. Гората расте бавно, отглежда се с много внимание и отговорност. Нека днешният празник бъде едно напомняне, че както за гората, така и за демокрацията са необходими грижи и време“.

Кабинета на министър-председателя Румяна Бъчварова, министърът на земеделието и храните Иван Христанов, министърът на регионалното развитие и благоустройството Николай Найденов, секретарят на президента Илияна Йотова по външна политика д-р инж. Меглена Плулчиева, зам.-министърът на земеделието и храните инж. Николай Василев, зам.-министърът на образованието и науката акад. Николай Витанов, главният секретар на МЗХ Валя Петрова, изпълнителният директор на ИАГ Асен Марков, ректорът на ЛТУ доц. д-р Христо Михайлов, ректорът на Софийския университет проф. Георги Вълчев, директорът на ГД „Пожарна безопасност и защита на населението“ гл. комисар Александър Джартов, областният управител на Пазарджишка област Любомир Гечев, председателят на Съюза на лесо̀в̀дите в България проф. д-р Иван Палигоров.

Събитието бе открито с приветствено слово от министър Христанов (публикуваме текста отделно).

Поздравление отправи и ректорът на доц. д-р Христо Михайлов, който сподели вълнението си от 100-годишнината на Университетската гора – бивша Гешова планина, която преди век се превръща в Горската ака-

На стр. 2

Национален горскостопански семинар в Смолян

В рамките на общото събрание на „БУЛПРОФОР“ на 22 – 24 април в Смолян е проведен Националният горскостопански семинар по стопанисване на горите на тема „Завръщане на лесо̀в̀дството в горите“.

Организаторът на семинара „БУЛПРОФОР“ в лицето на „Анакай Форест“ ЕООД представи на участниците реални обекти на терена, примери от ежедневната практика, които бяха обсъдени от участниците за усъвършенстване на лесо̀в̀дската практика и решаване на злoбoднeвнeтe теми – съдбата на нашите млади издънковки и семенни гори, стопанисване едновременно „близо до природата“ и ефективно в лесо̀в̀дски смисъл, прилагане на нови технологии за компенсиране на непривлекателния и нископроизводителния труд в гората, мястото на „чуждите видове“ у нас и не на последно място какви промени в нормативната уредба са необходими за това и гаранция за „устойчиви“ горски структури, лесо̀в̀ди и предприемачи.

В семинара взеха участие представители на МЗХ, ИАГ, ЮЦДП – Смолян, РДГ – Смолян, „Кроношпан България“ ЕООД, преподаватели от ЛТУ, частно практикуващи лесо̀в̀ди и председателят на Съюза на лесо̀в̀дите в България проф. д-р Иван Палигоров.

В аудиторната част на семинара свои виждания по стопанисването на горите споделиха доц. д-р Георги Костов, доц. д-р Красимира Петкова и доц. д-р Емил Кичуков от ЛТУ и доц. д-р Светла Братанова-Дончева от Института по биоразнообразие и екосистемни изследвания.

На терена бяха посетени 3 обекта в насаждения, собственост на физическо лице, в обхвата на дейност на ДГС – Смилян, стопанисвани от „Анакай Форест“ ЕООД. Управителят на дружеството инж. Анастас Кайков запозна участниците с прилаганите технологии за провеждане на отгледните сечи в млади и средновъзрастни насаждения с въжени линии.

Участниците бяха единодушни, че отглеждането на младите гори е една от най-важните инвестиции в бъдещето на горите, които лесо̀в̀дите в България извършват в полза на цялото общество, за запазване и разширяване на екосистемните услуги и възпроизводство на специфичните функции на горите.

Бе подчертано, че е важно в какво състояние оставяме насаждението след сечта.

Слово на министъра на земеделието и храните Иван Христанов при откриването на Седмицата на гората в Юндола

Преди 150 г. Любен Каравелов написа стихотворението, което стана любима българска песен – „Хубава си, моя горо“. Тази песен ни превърна в народ и досега настръхва нашите сетивата. През 1925 г. стигнахме до Празника на залесяването и в същата година в каузата за гората се включва научната общност – с откриването на Агрономо-лесо̀в̀дния факултет в Софийския университет ключова стана ролята на академичната общност в обучението на бъдещите специалисти и развитието на устойчиво управление на горските ресурси.

Лесо̀в̀дството е професия, която започва с кауза и изисква мислене в десетилетия напред. Неописуема привилегия е за мен да съм сред вас. Тук сте не само специалисти, научни работници, а продължители на една мечта. Много малко професии в България започват с мечта, която е прераснала в лесо̀в̀дска работа, за да стигне до високата оценка на обществото.

От сърце благодаря за труда ви!

Седмица на гората „Традиция, знание и отговорност към гората“

Да опазим горите, значи да опазим бъдещето на България

От стр. 1

По традиция официалните гости залесиха в парковото пространство на Студентския комплекс – Юндола, няколко фиданки.

Официалната церемония по връчването на годишните награди на най-изявените лесовъди и служители по контрола бе очакван момент, открит от председателя на СЛБ проф. Иван Палигоров, който пожела на присъстващите да пазят като гилдия знанията и традициите на горското дело в България, а опитът и успехите на колегията да позволяват да се срещат с високо вдигната глава. Той благодари на регионалните съвети и на заместник-председателите на СЛБ за отговорната работа по представяне на кандидатите за наградите. На тържеството отличията – плакет на

ИАГ и „Почетен знак“ на СЛБ, бяха връчени от проф. д-р Иван Палигоров, инж. Николай Василев, инж. Асен Марков, доц. д-р Христо Михайлов.

Призът „За цялостен лесовъдски принос“ получи инж. Йордан Палигоров – началник-отдел „Инвентаризация и планиране“ в Дирекция „Горски територии“ в ИАГ. Носителят на годишната награда на СЛБ „Лесовъд на годината“ за 2025 г. стана инж. Росен Райчев – зам.-изпълнителен директор на ИАГ. Неговите подгласници са инж. Георги Кирилов – заместник-директор на ДГС – гр. Сандански, инж. Иваничка Иванова-Тихова – експерт в Северноцентралното държавно предприятие – Габрово, и инж. Тодор Гичев – директор на Регионалната дирекция по горите във Варна.

Двама души бяха отличени в

категорията „За значителен принос за популяризиране и повишаване на имиджа на лесовъдската професия“ – инж. Златина Каталиева-Симеонова, директор на НППГСД „Сава Младенов“ – Тетевен, и инж. Ирена Стоянова, главен експерт в отдел „ИОВО“ в Дирекция „Правно-административни дейности“ в ИАГ.

Отличие в категория „Служител по контрола върху дейностите по опазване на горските територии“ за 2025 г. получиха горските инспектори главни специалисти Динко Влайков от РДГ – Стара Загора, Николай Георгиев от РДГ – Варна, и Благой Ташков от РДГ – Пловдив. Отличие „За заслуги по осъществяване на контрол по опазване на горските територии“ бе връчено на екипа горски инспектори към ИАГ – Ивайло Найденов и Стилиян Стоянов, главни специалисти в Дирекция „Контрол по опаз-

ване на горски територии и ловно стопанство“.

Със специална награда „За изключителен принос в горската инвентаризация и планиране“ бе удостоен инж. Румен Райков – дългогодишен директор на „Агроресурспроект“ ЕООД. По случай 100-годишнината на Учебно-опитното стопанство – Юндола, плакет на ИАГ получи директорът му инж. Величко Драганов.

В словото си към участниците в тържественото откриване на Седмицата на гората д-р инж. Меглена Плугчиева предаде поздравления от президента на Р България Илиан Янкова, не спести проблемите на отрасъла и апелира министърът и политиките да дадат свобода на професионалисти, които да вдигнат горския сектор на крака.

Зам.-министърът инж. Николай

Василев с вълнение поздрави лесовъдската колегия с празника и обеща да стартира процеса на реформата в горите.

За празничната обстановка допринесе изпълнението на музикално-танцовата формация „Ми - ре - ла“ и особено трогателното изпълнение, подето от залата, на „Хубава си, моя горо“ на д-р инж. Златина Тодорова от Лесотехническия университет. Тук е мястото да се поклоним не само на Любен Каравелов, написал вълнуващи нашите сърца строфи на вечната песен, но и на автора на музиката към нея – Георги Горанов (1882 - 1902 г.) от Кюстендил.

С инициативи, посветени на Седмицата на гората, честването продължи в цялата страна.

Светлана БЪНЗАРОВА
Снимки: **Йордан ДАМЯНОВ**
инж. **Цветомир ЦОЛОВ**

Поклон пред паметта и делото на нашите предшественици!

Слово на проф. д-р Иван Палигоров – председател на СЛБ, пред Мемориала в ЛТУ

Вече е утвърдена традиция и тази година преди началото на Седмицата на гората да отдаваме почит към всички лесовъди, от различните краища на нашата страна, които са посветили живота си на горското дело. Да се поклоним и пред паметта на тези наши колеги, които са загубили живота си в името на опазването и умножаването на горското богатство на България.

В горския летопис достойно място са заели първите радатели, допринесли за създаването на отделението „Надзор на лесоведите“ към Министерството на финансите през 1879 година. Този акт е знак, че горите са оценени като важна част от националното ни богатство и горското ни дело трябва да се организира, за да пази това съкровище. В историята със златни букви е записано името на Петко Каравелов – министър на финансите, който внася докладите до Александър I – Княз на България, за основаване на отделението и за назначаване на губернките лесничии. Помнят се имената на Генко Шойлеков, Михалаки Георгиев, Стефан Дончов, Стоян Брънчев, Христо Разсуканов, Константин Байкушев, Трифон Цачев, Петко Марков, Георги Петров, Димитър Христов, проф. Тодор Димитров, Димитър Киров, Йордан Митрев, Никола Василев, Петър Манджуков и на много други изявени дейци на лесовъдската наука и горскостопанската практика, допринесли през годините за съхраняване и умножаване на зеленото богатство на България.

В началото на февруари тази година се навършиха 114 г. от жестокото убийство на Васил Попов – лесовъд,

посветил себе си и дал живота си в борбата с незаконните посегателства върху Българската гора. На последното заседание на ОС на СЛБ бе взето решение да се подкрепи инициативата на Дружеството на СЛБ в ЛТУ да се възстанови бюст-паметникът на Васил Попов в Борисовата градина в София. И вече е обявена кампания за набиране на средства сред членовете на СЛБ и цялата лесовъдска колегия, защото необходимата сума е непосилна за бюджета на Съюза.

В списъка на мъчениците, загубили живота си, трябва да прибавим и тези на убития от браконieri Симеон Петаларов, на отровения Хърченски държавен горски надзирател Христо Попски, на удавения Козлоудийски общински горски стражар Петър Миков, на застреляния от „неизвестни лица“ горски стражар при Селско-Рашката държавна гора в Тревненско Христо Фингаров, който е главен свидетел по дело за незаконни сечи в особено големи размери. На загиналите през 2021 г. при горски пожар Валери Димитров и Антон Гръбчев – колеги от ЮЗДП – Благоевград. Това са все достойни радатели на зелената емблема и лесовъдската колегия се прекланя пред тези ратници на Българската гора.

Към списъка трябва да прибавим и изпълнили своя отечествен дълг. Историята ни припомня имената на изявени за времето си лесовъди, загинали по време на войните през второто десетилетие на миналия век. Тогава нашата колегия е била малобройна и всяка загуба се е отразявала негативно на професионалното развитие и стопанисването на гори-

те у нас. В дружественото списание „Горски преглед“ намираме – твърде печален и доста дълъг списък“, който включва 13 лесовъди - Христо Гошев, Атанас Лулчев, Петър Томанов, Владимир Куюмджиев, Атанас Стоянов, Брайко Бозов, Никола Василев, Ганчо Ганчев, Никола Кънев, Георги Купенов, Цаню Тотев, Атанас Атанасов. Както пише тогавашният главен редактор на „Горски преглед“ Георги Петров, че само за 3 години колегията се е разделила с цяла плеяда „блестящи звезди, изчезнали преждевременно от хоризонта на зелената емблема“.

Не са малко и днес примерите за това, че наши достойни колеги професионалисти, служещи вярно на Българската гора, са заплашвани, преследвани, бити, претърпяващи вреди на тяхната собственост и на семействата им, биват уволнявани и премествани под влияние на местни зависимости. На някои даже е обявявано, че нямат място в системата и те са принудени да търсят препитание в друго поприще.

Със съжаление трябва да се отбележи, че през 2020 г. ни напуснаха завинаги колегите – д-р инж. Иван Иванов, инж. Продан Проданов и инж. Иван Гунчев, през 2021 г. – проф. д-р Никола Колев, председател на СЛБ в периода 1992 -1 996 г., през 2023 г. – проф. д.с.с.н. Димитър Коларов – председател на СЛБ от 2000 до 2009 г., инж. Стойчо Чимев, инж. Минко Пъдевски и инж. Георги Мангушев – зам.-председател на СЛБ от 2000 - 2009 г., като всички бяха дългогодишни членове на УС на СЛБ и радатели за възстановяване на единството на горската ни система и за съхраняване

на горското ни богатство.

С гордост и преклонение следва да се посочи, че нашите предшественици са били обаятелни личности. Със силни характери и смелост, те са намирали подкрепа от интелегенцията, учителите и духовниците, за да успеят да опазят и да възстановят горското ни богатство. За величественото културно залесително дело на лесовъдите, започнало в края на XIX и началото на XX век днес говорят оставените живи зелени паметници. С апостолски труд, с подкрепата на цялата общественост са създадени прекрасните днес крайградски паркове „Аязмото“ в Стара Загора, „Кенана“ в Хасково, „Хисарлъка“ в Кюстендил, „Липник“ в Русе и други. До наши дни са създадени повече от 18 млн. дка нови гори. С гордост колегията може да посочи като най-голям успех овладяването на ерозионните процеси в горските територии, защитата на населените места и инфраструктурата от порои и наводнения, удължаването на експлоатационния срок на над 200 язовира. Специално внимание заслужава създадената система от полезащитни горски пояси в Северо-Източна България, предназначена да предпазва от вятъра и да задържа снежната покривка за увеличаване на добивите от земеделските култури.

Днес е денят на преклонение, но нашите амбиции са непрекъснато да издирваме и да възстановяваме паметта на своите предшественици, отдали живота си за Българската гора.

Продължана бе инициативата да се почистват и обновяват паметните знаци – чешми, плочи и паметници на бележити колеги лесовъди. През

2019 г. по случай 100-годишнината от рождението на колежата-лесовъд акад. Николай Хайтов в с. Хвойна, област Смолян, бе открит музеен кът, а Държавното горско стопанство носи името на писателя. През 2025 г. кърджалийската лесовъдска колегия откри паметна плоча на инж. Кирил Христов.

Съюзът на лесовъдите ще продължи да работи за запазване на нашата горска история. На 21.03.2023 г. по случай Международния ден на горите на територията на УОГС „Г. Ст. Аврамов“, в първия Лесничейски дом, бе открита Експозицията на горското дело в България. Съхранени са и са изложени артефакти във възстановената стая на лесничии от началото на XX в., карта на горите от Татар-Пазарджик от 1895 г., описана е историята на горите на територията на УОГС „Г. Ст. Аврамов“, в първия Лесничейски дом, бе открита Експозицията на горското дело в България. Съхранени са и са изложени артефакти във възстановената стая на лесничии от началото на XX в., карта на горите от Татар-Пазарджик от 1895 г., описана е историята на горите на територията на УОГС „Г. Ст. Аврамов“, в първия Лесничейски дом, бе открита Експозицията на горското дело в България.

Следва да припомним, че българският лесовъд, със своя висок професионализъм, всеотдайност и гражданска доблест е заслужил уважението и признанието на обществото още в края на XIX и началото на XX век. Лесовъдската колегия днес не забравя стореното в миналото и се старее да продължава традициите за умножаване и опазване на нашето горско богатство и отстояване на достиженията на горското стопанство, изградено в съзвучие с новите реалности.

Нека да се поклоним пред подвига на нашите предшественици с благодарност и признателност за тяхното дело!

125 години лесоустройство в България

Лесоустройството е план за устойчиво управление на горите

Както стана ясно в предходния брой на нашия вестник, тази година българското лесоустройство отбелязва своя 125-годишен юбилей. Продължава темата, посветена на този юбилей. Почти целият ми съзнателен професионален живот, вече над 43 години, е преминал в лесоустройството. За годините на българското лесоустройство в частност и общо за лесовъдството в България и Европа е относително малко, но за един човешки живот е достатъчно, за да може човек да поразсъждава на тази тема. И тук искам малко да поразмислим върху някои от аспектите на лесоустройството. Смятам, че това е по-важно от голата статистика, която ни дават всички таблици и справки.

Казвам „гола статистика“, но зад нея за тези, които могат да я четат правилно, се крие същността на цялата лесовъдска наука. Така е в целия ни живот. Да вземем за пример нещо просто на пръв поглед – спорта, по-конкретно – волейбола. Сега

се знае кой нападател как отскача, как и къде намира топката за атака, как блокира атаката на противника и други подробности, важни за специалистите. А кое е най-важно за нашата лесовъдска работа и по-конкретно за лесоустройтелите? Както и да го погледнем, лесоустройството по своята същност е план за управление на горите. Така звучи и в превод от английски. А най-важното за управление на отделна горскостопанска единица или за цял един отрасъл, в нашия случай на горското стопанство, е устойчивостта на управление. При нас това е основният принцип за устойчиво стопанисване, залегнал преди столетия в управлението на горите на развитите европейски страни, а именно – равномерност и постоянство в ползването.

На това ме е учил моят преподавател и научен ръководител проф. Кирил Богданов, на паметта на когото бих желал да посветя тези редове.

Основната, на която се гради сто-

панската дейност в горите, е стопанският клас. Той е организационно-стопанска единица, обособена от множество насаждения, разположени в различни части на гората, с относителна еднородност по основните си показатели, обединени в общ режим на стопанисване за постигане на определена стопанска цел. Тук влизат и защитните и специалните функции, които заедно с основните стопански цели дават насока за развитие на целия отрасъл, включително и различните възможности за използване на добитата суровина за развитие на по-мощна горска икономика.

Основната идея на стопанските класове е чрез подробен анализ на възрастовата структура, производителността на насажденията, техния произход и др. да се определи оптималният размер на ползване, така че в недалечно бъдеще да се постигне желаната равномерност в ползването, което, от своя страна, ще доведе до по-добра предвидимост на възможностите на дървопре-

работващата промишленост.

През последните години, за зла участ, на устойчивото управление на горите като отрасъл се обявиха различни по своя характер ограничения върху стопанисването на част от горите, включително и пълна забрана за работа в тях. Това доведе до още по-големи диспропорции по отношение на структурата на българските гори и до влошаване на основните качествени показатели като разпределение по класове на възраст (основата на стопанските класове), среден запас, среден прираст, бонитет и други.

Добър анализ и добри решения се вземат при по-голяма статистическа извадка за всеки обособен клас гора. Първоначалната идея на областните планове за развитие на горските територии беше именно това – да се ползва разпределение по стопански класове, което би дало по-добри идеи за стопанисване на горите по области, и за развитие на горското стопанство в тези области, но и при тях

за съжаление се наложиха рестриктивни мерки за управление на горите.

Силното раздробяване влошава общата картина, а от там – и управлението. Тези тревожни сигнали е необходимо да се вземат под внимание при една бъдеща реформа в горския отрасъл, която трябва да започне от една цялостна преценка за необходимостта от наложените рестрикции по отношение на стопанисването на горите, включително и за т.нар. гори във фаза на старост, „представителни образци“, санитарно-охранителни зони и други.

Резултатите от позитивните идеи се виждат не за едно парламентарно управление, а за поне един клас на възраст, че дори и за повече. За разлика от негативните идеи, чиито резултати се забелязват на петата, максимум на десетата година. Затова е необходимо постоянно да се следят тенденциите и да се следва една обща политика.

Инж. Илия АНГЕЛОВ

Какво представляват горските екосистемни услуги и какво общо с тях има сертифицирането?

Бързото развитие на индустрията, инфраструктурата и съоръженията за отгид в близост до гори и защитени природни територии изисква нови подходи за оценка на екологичната роля на горите за поддържане на здравословна животна среда като цяло. Горите имат благоприятен ефект върху околната среда и директно върху човешкия организъм чрез отделянето на летливи органични съединения, повишени концентрации на леки кислородни йони, повишена антибактериална активност, регулиране на нивата на озон, производство на кислород и пречистване на въздуха.

От началото на XXI в. проблемът за екосистемните услуги (ползи) все по-често се дискутира сред лесовъдската наука и практика. Всъщност се приема, че гората ни предоставя безплатно и ежедневно много услуги, необходими за развитието на обществото и на отделната личност. Тъй като екосистемните услуги са разнообразни ползи, получени от хората безплатно от горските екосистеми, според нас е по-добре да се възприеме терминът „екосистемни ползи от горските екосистеми“ (Найденев Я., Александров Ал., Илиев И., Стоянов Н., 2024, „Екологични, социални и икономически функции на горите и парковете“, второ допълнено издание). Общоприето е, че екосистемните ползи произтичат от особено сложното и богато функциониране на горската екосистема. Сред учените и политиците те традиционно се класифицират в четири основни вида ползи: източник на суровини и материали, регулиране на климата, социокултурни и подпомагачи. Чрез адаптирането им към теори-

ята на устойчивото развитие тази типология може да бъде реорганизирана в три отделни и допълващи се групи: екологични ползи – съхранение на CO₂, опазване на почвата, подобряване на качеството на въздуха, защита срещу природни бедствия; икономически ползи – дърводобив, лов, и добив на плодове, билки, гъби; социални услуги – осигуряване на места за отгид, прочистване и опазване на чистотата и качеството на водата, подобряване на благосъстоянието и общественото здраве.

Лесовъдската колегия и обществото имат възможност да се намесят главно чрез създаване на горски насаждения в природни празни пространства, като по този начин екосистемните ползи могат значително да се увеличат. В същата насока е и запазването на горите и тяхното адекватно стопанисване; опазване на горите от насекомни вредители, болести, бури, пожари, суши. Особено внимание трябва да се обърне на селскостопански или индустриални пустеещи земи, където има малко растителност, включително и горскодървесна и храстова, и предоставяните ползи са много ниски; райони с бедно население, като се търсят различни способи за подкрепа след анализ за всеки отделен случай.

Екосистемни услуги/ползи и сертификация

Наскоро Съветът за стопанисване на горите (FSC) разработи механизъм за проверка на положителното въздействие на услугите на горските екосистеми в сертифицирани по FSC райони. Процедурите за сертифициране

потвърждават, че дадена компания е ангажирана с възстановяването на горите или контролира веригата за доставки на дървен материал – от добива на дървета до преработвателни предприятия. Този подход на управление гарантира, че „сивият“ (незаконно добиван) дървен материал не навлиза в процеса. Компанията, занимаваща се с управление на горите, снабдяване, управление на веригата за доставки и преработка на дървен материал, провеждат доброволни оценки за съответствие. Системата FSC анализира пет такива услуги: **улавяне на въглерод; опазване на биоразнообразието; регулиране на водните течения и управление на водите; опазване на почвите; рекреационни услуги.** За всяка горска екосистема може да се докаже въздействието ѝ върху една или повече услуги и да се получи съответният FSC сертификат. FSC сертификатът е документ, доброволно издаден от компании, фирми и индивидуални предприемачи, използващи дървесина в работата си или занимаващи се с производство и преработка на горски ресурси. С този документ се потвърждава, че компанията се грижи за околната среда и опазването на горите, което дава на притежателя му конкурентно предимство. Така например в Русия тази програма се заменя с вътрешен еквивалент „Горски стандарт“, а други доброволни системи за сертифициране на гори включват „Устойчива гора“ и SFMRU/38200. Сертификацията потвърждава, че ползвателят или собственикът осигурява устойчивостта на горските ресурси и запазването на техните екологични функции, осигурява целостта и непрекъснатостта на

веригата за доставки и отчита интересите на служителите и други заинтересовани страни (например инвеститори, кредитори и др.).

В световната практика има много примери за положително влияние на сертифицирането в горите, включително и за екосистемните ползи. Едно проучване на университета Вагенинген (Нидерландия) показва, че замърсяването на въздуха в сертифицираните по FSC райони в Индонезия, където горите се управляват отговорно, е намаляло с 31 % между 2000 и 2008 година. След получаване на доброволен FSC горски сертификат собствениците и стопаните на гори вече определят горски райони с висока консервационна стойност и не разрешават добива на дървен материал там. Във връзка с начините за оценка положителното въздействие върху екосистемните услуги Съветът за стопанисване на горите към ФАО – ООН е разработил специална процедура. Резултатите от тази процедура вече са докладвани и активно използвани в Италия, Бразилия и много европейски държави включително и у нас („Наръчник за горска сертификация“, 2009).

През февруари 2019 г. Италия става първата страна в света, която потвърди положителното въздействие на сертифицирането по FSC управление на горите върху всичките пет горски екосистемни услуги. За първи път този тип сертифициране е приложен в горският кооператив Waldplus, който управлява над 1000 ха гори в регионите Трентино – Алто Адидже, Венето и Ломбардия. Etifor като консултантска фирма, предоставяща

иновативни решения за измерване на положителното въздействие върху горските екосистемни услуги, си партнира с горския кооператив, за да проведе оценката. Установено е, че отговорното управление на горите от Waldplus е оказало положително въздействие върху 5 от петте горски екосистемни услуги.

Бразилският кооператив Cooperativa dos Produtores Agroextrativistas do Bailique (AmazonBai) е създаден през 2017 г. от горскостопански работници, събирачите и производителите на плодове, билки и дървесина от архипелага Bailique. Кооперативът е създаден, за да засили комерсиализацията на екосистемните ползи от горите и съседните агроекосистеми при справедливи, устойчиви и прозрачни условия. Основният фокус в работата на кооператива е да насърчава социално-икономическото развитие на крайречните и традиционните горски и агродобивни общности в устието на река Амазонка и е разположен на територията Beira Amazonas и коренните индиански земи, разположени в щата Апарб, в Бразилската Амазонка. В него се прилага системата за сертифицирането на екосистемните услуги и се потвърждава, че отговорните бизнес практики на кооператива подкрепят преди всичко две горски услуги: съхранение на въглерод и опазване на биоразнообразието. За потребителите етикетът „Forest Standard“ е маркер, че дървеният материал и всички други продукти идват от отговорно управлявани гори. Изборът на продукти с този етикет е начин да се направи личен принос от потребителите за опазването на околната среда.

Доц. д-р Янчо НАЙДЕНОВ

Мнение на специалист

Необходим е нов модел за финансиране на горския сектор

Подобряване на екологичната устойчивост на горите е пряко свързано с изработването на нов модел на финансиране на горския сектор.

Известно е, че основната полза от горите е доставянето на общественоползвателни и необходими екологични ресурси, за които все още няма пазарни определения и стойностен еквивалент. Влиянието на човека върху природата е повсеместно и все повече се увеличава. На пръв поглед безобидно, рутинното запалване на двигателя на автомобил води до промяната на химичния състав на въздуха, който зелените растения преработват. Тъй като замърсяването на въздуха се увеличава, необходимо е да се повиши обемът на преработения въглерод от зелените растения. Това може да се постигне с увеличаване на площта на горите и с нарастване на тяхната дървесна производителност.

Действащите в момента горскостопански планове показват, че голите площи, подлежащи на залесяване, са пренебрежимо малко. По тази причина и след като очакваме изкуствените гори в долната лесорастителна зона скоро да приключат своя жизнен цикъл, тяхното презалесяване в близко бъдеще е начин да запазим площта на горите. Необходимо е лесовъдите да алармираме за този процес и обществото, за да получим обществена подкрепа. И подчертавам – не трябва да се говори за залесяване, а за презалесяване на приключващите своя жизнен цикъл изкуствени гори.

В лесовъдството инвестицията не приключва със засаждането на фиданката. Етапът започва от набавяне на семена и продължава до укрепналата фиданка, която относително сама може да понесе отговоранията на природата – средно 7 години. Това е само един етап от дългия производствен процес по отглеждане на гори. Основната причина за неуспехите в залесяването през последните години е именно това. Недостигът на средства само за една интервенция води до провал

на усилията, изразходвани през преходни години. Залесяването трябва да се разглежда като създаване на дълготраен актив, а не като еднократно събитие. Само така може да се избегне риска от загубите на инвестираните до този момент средства поради непроведени необходими и технологично определени дейности.

Стана практика една година да се намерят средства за залесяване, но на следващата да се прекъсне финансирането, а това по същество е непрекъсваем производствен процес. По времето на този процес могат да се извършват планирани и непланирани интервенции. Наложително е освен постоянно финансиране да се създаде нормативна уредба за бърза замяна на едно мероприятие с друго.

Подобни са проблемите при усвояване на европейски средства. В процеса на производство те не допускат да се извършват друго освен записаното. В тези случаи работещите по тези програми трябва да имат осигурени други средства и да ги ползват при възникнала необходимост.

Какво отличава горите в нашата климатична зона?

От зората на цивилизацията тази географска област е характерна със засилената човешка дейност – първоначално чрез развитие на животновъдството, последвано от изсичането на горите за създаване на обработваеми площи. Този процес е довел до прекомерна експлоатация на почвите и активната им ерозия, която е причина на стръмни терени да се получи отмиването на почвата на значителни площи.

През XX в., отчитайки негативните промени от обезлесяването, в Европа – от Португалия до Кавказ, започват масови залесявания. В резултат на това се е оформил един зелен пояс от неустойчиви растителни формации от плантациянен вид. Залесяванията са предимно с иглолистни дървесни видове. Тези видове са доказали своите пионерни качества и представляват първа генерация от няколко ротации, които трябва да се

случат, за да може да се настанят следващите групи на покритосеменните растения – преобладаващо широколистни видове. Чак тогава може да заявим, че сме възстановили природата в естествения ѝ вид. Опитите за засаждане на широколистни видове под натиска на т.нар. еколози, без да са създадени подходящи почвени условия, са обречени на провал.

Приходите само от продажбата на продукти от гората не обезпечават финансите на отрасъла

Приетият модел на едностранно финансиране на горското ведомство, което осигурява приходи само и единствено от продажбата на продукти от гората, доведе до насочване към пазарногорсените насаждения. Въпреки това получените средства не могат да обезпечат финансово горската система. Недостигът на средства доведе до прекратяване на редица общественоползвателни и необходими за гората дейности. По тези причини сегашният модел на постъпления на приходи единствено от продажба на дървесина трябва час по-скоро да се премахне.

Как решават проблема с финансирането нашите съседи?

По Плана за възстановяване и устойчиво развитие в Румъния стартира мащабна кампания за залесяване с първоначален бюджет от около 500 млн. евро, който има за цел създаването на 56 000 ха нови гори. Поради трудности в реализацията през 2024 г. целта е редуцирана до 26 760 ха, а бюджетът е актуализиран на 460 млн. евро. За привличане на кандидати, правителството увеличи годишната премия за улавяне на въглерод на 640 евро на хектар. Разчита се на пустеещи земеделски земи да бъдат залесени, както и да се създадат нови ползащитни пояси. Държавният бюджет поема разходите за първоначално залесяване, а следващите плащания са годишна субсидия от 64 евро на дка като на земеделски производител.

Наред с това има специфични

програми с бюджет от 44,1 млн. евро, по които се отпускат средства за развитие на зелените площи и градски гори.

В Сърбия е създаден Бюджетен фонд за горите (Budžetski fond za šume). Това е основният държавен инструмент, управляван от Управата за горите към Министерството на земеделието, горското стопанство и водното стопанство. Средствата от фонда се използват за: залесяване и отглеждане на нови гори; защита на горите от вредители и пожари; изграждане и реконструкция на горски пътища (над 130 км са финансирани през 2025 г.); производство на семена и посадъчен материал. Фондът се захранва от Държавния бюджет.

Финансирането на горския сектор в Хърватия се осъществява чрез комбинация от държавни средства, европейски фондове и специфични такси за екосистемни услуги. Основният стълб на управлението е държавното предприятие Hrvatske šume d.o.o., което стопанисва около 76 % от горите в страната.

Основните механизми за финансиране са няколко. Таксата за общо-ползвателни функции на горите (OKFS) е уникален за Хърватия модел. Всички икономически субекти, опериращи в страната, заплащат специална такса, базирана на техните приходи. Задължени са юридически и физически лица, които са регистрирани за стопанска дейност в Хърватия и са платили данък върху печалбата или данъка върху доходите. Малките предприятия и занаятчиите са освободени от плащане.

Средствата се събират в специален фонд и се използват за: възстановяване на гори в карстови райони; защита от пожари и изграждане на горски пътища; научни изследвания и опазване на биоразнообразието; схеми за плащания за екосистемни услуги и улавяне на въглерод.

Директни средства от Националния бюджет се отделят предимно за административен контрол, инспекции и специализирани

проекти за възстановяване на терени след природни бедствия – пожарища, ветровали. Забележете – възстановяване на пожарища и ветровали.

Къде сме ние?

У нас не сме използвали никои от тези механизми, за да осигурим нормално финансиране на дейности в горските територии. В Плана за възстановяване и развитие сме предложили 6 млн. евро, като нито едно евро от тях не е за залесяване. Румъния е предложила 500 млн. евро за залесяване. Затова съседите повишават пожарната устойчивост, възстановяват и създават ползащитни горски пояси. А в България – все не може, Европейският съюз не дава. Съседите ни имат фонд за горите, който се използва за подобряване на състоянието на горите, у нас – нямаме право, било „държавна помощ“, „Брюксел не допуска“.

Стига с оправдания. Време е да се вземем в ръце и да премахнем този модел на едностранно финансиране и да започне истинска дейност за подобряване на състоянието и устойчивостта на горите.

За горското стопанство предстои дълъг процес на създаване на гори, основно с презалесяване. По тази причина е необходимо през цялото време да бъде осигурено финансиране. Сегашният модел на движение на средствата и начинът на финансиране не гарантира, че всеки етап от този процес ще бъде финансово обезпечен. Практика е да не се осигуряват средства за отглеждане, поглеждане, като с това процесът на залесяване се компрометира.

Всичко това показва, че трябва да бъде създадена обща сметка или фонд, който да акумулира средствата и да осигурява финансово дейността през дългия и отчасти непредвидим производствен процес по създаването на нови гори.

Различни са механизмите на захранване на фонда, но принципът е общ – горите се нуждаят от постоянно внимание и грижа.

Д-р инж. Светозар МИХАЙЛОВ

Седмица на гората „Традиция, знание, отговорност към гората“

Носители на най-високото професионално отличие –
„Лесовъд на годината“, за 2025 година„Лесовъд на годината“
за 2025 г.Инж. Росен РАЙЧЕВ – зам.-изпълнителен
директор на ИАГ

Роден е на 01.05.1979 г. в София. През 2002 г. завършва магистърска степен по стопанисване на горите в ЛТУ, а през 2010 г. – магистратура по икономика във Великотърновския университет „Св. Св. Кирил и Методий“.

До 2006 г. последователно е лесничей, ст. лесничей и зам.-директор на ДЛ – Земен. В НУГ постъпва през 2007 г. като главен експерт в отдел „Вътрешен контрол“, а след това до 2010 г. е гл. експерт в Инспектората на ДАГ. През 2010 – 2016 г. е гл. експерт в отдел „Контрол върху дейности в горите“ в ИАГ, до 2019 г. е нач.-отдел „Недържавни гори и контрол върху дейностите в горите“, до 2023 г. – директор на Дирекция „Контрол по опазване на горски територии и ловно стопанство“ в ИАГ. От 22.12.2023 г. е зам. изпълнителен директор на Изпълнителната агенция по горите.

През своята над 19-годишна кариера в системата на горите на различни ключови позиции е демонстрирал висок професионализъм, лидерски умения и отговорност при управлението на горските територии и контрола върху дейностите в горите. Завършва и допълнителни квалификации, които включват курсове и специализации в областта на административното право, превенцията на корупцията и съвременните природосъобразни методи за стопанисване на горите. Като експерт по европейски проекти, сред които LIFE+ „Възстановяване и опазване на алувиални гори“ и FOR OUR FUTURE е допринесъл за опазването и устойчивото управление на българските гори, съчетавайки практическа експертиза с визия за развитие на сектора.

Подгласници

Инж. Тодор ГИЧЕВ – директор на
РДГ – Варна

Роден е на 23.07.1962 г. в гр. Толбухин (днес Добрич). През 1987 г. завършва ВЛТИ, специалност „Горско стопанство“.

Работа започва като ст. лесничей в ГС – гр. Толбухин. Под ръководството му са създадени 4000 дка гори. Разширява ловностопанската дейност, полага много усилия за обновяването и изграждането на ловностопански съоръжения. През 1996 г. работи като специалист в „Лонгоза“ ЕООД, през 1997 г. е лесничей в ДЛ – Генерал Тошево. До 1999 г. е експерт-координатор в СС на СЛРБ. През 1999 – 2002 г. е директор на ДЛ „Паламара“, след което – до 2007 г. е директор на ДДС „Тервел“, до 2010 г. – директор на ДДС „Преслав“. През 2010 г. е гл. специалист в РДГ – Шумен. Известно време упражнява професията си извън системата на държавните гори.

От 2014 г. е директор на РДГ – Варна. Успешно ръководи и с висока компетентност управлява цялостната дейност на Дирекцията. Стремелът му към непрекъснато усъвършенстване на работата го утвърждава като един от най-добрите ръководители на регионалната горска структура.

Активен член на СЛБ.

Инж. Иваницка ИВАНОВА-ТИХОВА –
експерт в СЦДП – Габрово

Родена е на 13.04.1963 г. в Севлиево. През 1986 г. завършва ВЛТИ, специалност „Механизация на горското стопанство и дърводобива“. През 2005 г. защитава бакалавърска степен в специалността „Горско стопанство“ в ЛТУ.

Започва кариерата си през 1985 г. в

ДЛС „Росица“ – м. Лъгъз, като лесничей, а от 1988 до 1999 г. е главен инженер. През 1999 – 2012 г. е директор на „Узана 99“ ЕАД и „Узана 99 Севлиево“ ЕООД. От 2012 до 2017 г. е директор на ДЛС „Росица“, а след това до 2019 г. е директор на ДГС „Габрово“. Две години е лесовъд на частна практика. От 2022 г. започва работа като експерт по стопански дейности в СЦДП – Габрово. До момента я съчетава с управлението и на две териториални поделения – ДГС – Плачковци и ДГС – Габрово (от 21.01.2026 г.).

Натрупва значителен опит и знания през годините и успешно ги прилага в дейностите по управление и стопанисване на българските гори. Работи с висок професионализъм, справедливо и интензивно. Менажирането на човешки и материални ресурси, както и високата адаптивност са силно изразени в професионалната ѝ кариера. Има значителни заслуги за опазването и подобряването на зеленото богатство на България.

Инж. Георги КИРИЛОВ – зам.-директор на
ДГС – гр. Сандански

Роден е на 09.05.1977 г. в София. Завършва през 2003 г. ЛТУ, специалност „Горско стопанство“.

В ДГС – гр. Сандански (ЮЗДП) постъпва като лесничей през 2012 г., а от 2015 г. е заместник-директор. Всеотдайно работи за стопанисването, опазването и защитата на горските територии в Стопанството.

През 2025 г. по време на големите горски пожари през август-септември е един от най-дейните и отговорни служители в овладяването на огнената стихия и в грижите за всички хора, участвали в гасенето на пожара. До голяма степен справянето с тежката обстановка при пожарите се дължи на неговата инициативност и отговорност. Той е всеотдаен, честен и добър колега.

„За цялостен лесовъдски принос“

Инж. Йордан ПАЛИГОРОВ – началник-отдел
„Инвентаризация и планиране“ в ИАГ

Роден е на 18.06.1962 г. във Велинград. През 1987 г. завършва ВЛТИ, специалност „Горско стопанство“.

През своя близо 40-годишен трудов стаж в системата на горите заема различни позиции – проектант и ръководител на група в „Агрореспект“ ЕООД, заместник-директор на ДЛ – Белово, главен експерт в НУГ и ИАГ. През този период допринася съществено за инвентаризацията и планирането на горските ресурси, внедряването на съвременни методи за стопанисване на горите и развитието на управленските практики в сектора. Преминал е редица специализации и курсове, свързани с опазване на въздуха, водите, маркиране на гори и управление в държавната администрация. Участва в европейски проекти, сред които SAMARO-D (2018 г.), насочен към усъвършенстване на управленските практики, свързани с въздействието на земеползването върху водния режим в басейна на река Дунав, което подчертава неговия принос към устойчивото управление на природните ресурси.

По случай 125-годишнината от основаването на лесоустройството в България с приза „За значителен принос в горската инвентаризация“ бе отличен инж. Румен Райков – дългогодишен директор на „Агрореспект“ ЕООД (вдясно).

В отбелязване на 100-годишнината на УОГС „Г. Ст. Аврамов“ – Юндола, бе награден инж. Величко Драганов – директор на УОГС – Юндола (вляво).

Неговите експертиза, професионална отдаденост и дългогодишен опит са пример за високи стандарти в професията

„За значителен принос за популяризиране
и повишаване на имиджа на лесовъдската
професия“Инж. Златина КАТАЛИЕВА – директор на
НПГГСД „Сава Младенов“ – Тетевен

Родена е на 11.06.1972 г. в Бургас. Завършва магистратура в Софийския университет, специалност „Английски език и литература“, магистър по горско стопанство в ЛТУ през 1996 г. и има редица специализации в Департамента за информация и усъвършенстване на учители.

От 1989 г. е старши учител по английски език, а от 2018 г. – директор на НПГГСД – Тетевен. В дейността си прилага високи професионални умения и компетенции в утвърждаването на Професионалната гимназия в национален и международен мащаб. Разработва и участва в над 20 проекта, участва в конференции и семинари за обмен на добри педагогически практики. Съавтор е на издаден сборник за добри практики в използването на дигитални ресурси в професионалното образование по горско стопанство и опазване на околната среда.

Носител е на наградата на Съюза на учените в България „Директор на годината“ през 2023 г., член на УС на Асоциация на училища по земеделие, гори и мебели в България.

Като ръководител създава условия в училището и организира дейности за възпитание у учениците представа за лесовъдската професия и процесите и дейностите, с които се създава, отглежда, ползва и опазва гората.

Инж. Ирена СТОЯНОВА – гл. експерт
в отдел „Информационно обслужване
и връзки с обществеността“ в ИАГ

Родена е на 12.09.1965 г. в с. Крушевец, Бургаска област. Завършва ВЛТИ през 1990 г., специалност „Горско стопанство“.

През 24-годишния си трудов стаж в системата на горите заема ключови позиции, включително главен експерт в ИАГ, началник на отдел „Връзки с обществеността“ в ДАГ и експерт в РДГ – София. На тези длъжности активно развива комуникационни стратегии, насърчава информираността на обществото за горската политика и устойчивото управление на горите, както и популяризирането на лесовъдската професия сред широката общественост. Отличава се дългогодишен професионализъм и значителен принос за популяризирането на лесовъдската професия и за повишаване на нейния обществен имидж. Преминала редица допълнителни курсове и следдипломна квалификация в областта на връзките с обществеността, работа с медии и НПО, протокол и етикет, както и европейски основи на местното самоуправление. Участвала като експерт и в европейски проекти, сред които LIFE+ „Опазване на ключови горски хабитати на Малкия креслив орел в България“.

Седмица на гората „Традиция, знание, отговорност към гората“

Лесовъдската колегия отдаде почит пред паметта на предшествениците

На 3 април пред Мемориала на лесовъда в парковото пространство на Лесотехническия университет се състоя традиционното поклонение пред паметта на лесовъдите и горските служители, посветили живота си на горското дело, и на загиналите при изпълнение на служебния им дълг за опазване на зеленото богатство на България.

В словото си проф. д-р Иван Палигоров – председател на Съюза на лесовъдите в България, припомни паметните събития и имената на личностите, които остават незабравими в историята на българското горско дело (слова то публикуваме на стр. 2). Д-р инж. Меглена Плулчиева – политик, дипломат, бивш заместник министър-председател на страната и секретар по външната политика на президента на Република България Илианя Йотова, благодари от свое име и от името на президента на страната за усърдието, отдадеността и постиженията на лесовъдската колегия за развитието и опазването на българските гори.

Венци и цветя пред Мемориала положиха зам.-министърът на земеделието и храните инж. Николай Василев, от ИАГ -

изпълнителният директор Асен Марков, зам.-изпълнителният директор д-р инж. Анна Петракиева и главният секретар инж. Димитър Баталов, ректорът на ЛТУ доц. д-р Христо Михайлов, представители на РДГ – София, ДПП „Витоша“, Института за гората – БАН, Съюза на лесовъдите в България, зам.-ректори, декани, зам.-декани и преподаватели в ЛТУ, ръководители и служители в горския сектор, представители на неправителстве-

ни организации, лесовъди ветерани, студенти.

В Дендрариума на ЛТУ присъстващите на събитието засадиха фиданки от различни видове, като залесяването е в рамките на инициативата на д-р инж. Плулчиева „Засади дърво – създай гора“.

Борислав БЕЛДЖЕВ
Снимка: Йордан ДАМЯНОВ

РДГ – Пловдив

Един от истинските лесовъдски обекти, които не трябва да се пропуснат да се видят в Седмицата на гората, е развитието на започнали преди 10 г. проект за възстановяване на крайречни гори в България по програма Life + в м. Мерич орман до с. Маноле, община Марица, Пловдив.

Обектът на 7 април бе посетен от представители на партньорите по проекта – ИАГ, РДГ в Пловдив и Русе и WWF – България, и експерти от МЗХ, ЮИДП – Сливен, ДГС в София, Карлово и Асеновград, ГСС – София, ЛЗС – Пловдив, ДПП „Витоша“, Фондация „По-диви Родопи“, БЗДП и FSC – България.

В Културно-информационния център „Мелтепе“, в присъствието на зам.-изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите д-р инж. Анна Петракиева, д-р инж. Елена Рафаилова от ИАГ направи обзор на проектите по програма LIFE, а работата на екипа по осъществяването на проекта до с. Маноле представи водещият му експерт инж. Никола Каварджиков.

Празнично настроение на присъстващите с музикална програма донесоха децата от ОУ „Георги С. Раковски“ – с. Болярци

В обекта за възстановяването на крайречните гори по поречието на р. Марица на площ 130 дка, в района Мартен – Ряхово, досега са залесени 48 000 фиданки от типични за района дървесни видове като черна топола, полски ясен, бял бряст, летен дъб и черна елша.

ЮИДП – Смолян

В празничното тържество, посветено на Седмицата на гората, директорът на Южноцентралното държавно предприятие инж. Здравко Бакалов награди с грамоти горски педагози,

лесовъди и служители от горските и ловните стопанства на Предприятието, които провеждат занимания с деца и ученици. За развитието на горската педагогика в региона през 2025 г. ЮИДП, РДГ – Смолян, и РД „НБЗН“ реализираха редица инициативи с подрастваци в рамките на кампанията за превенция на горските пожари. Проведена бе и инициативата за запознаването на децата с биоразнообразието в горите и ролята на лесовъда

в опазването на природата – „Есен – най-пъстрата усмивка на гората“. В ДГС – Смилян, бе открита първата „Горска класна стая“.

По време на тържеството инж. Елин Лилков – председател на РС на СЛБ в Смолян, връчи отличията – „Лесовъд на годината“, на инж. Велизар Младенов – зам.-директор на ДГС – Смолян, а негов подгласник е Костадин Гергьовски – старши лесничей в ДГС – Широка лъка, „За цялостен лесовъдски принос“ са удостоени инж. Стефан Беров – лесовъд на частна практика, инж. Асен Сербезов – старши лесничей в ДГС – Смилян, и Милко Пиперков – горски стражар в ДГС – Смолян.

Общинско предприятие „Трънска гора“

Почит с поднасяне на цветя е изказана на възстановената преди 8 години от Общинското предприятие „Трънска гора“ и със съдействието на Община Трън паметна плоча в м. Кръст. Тя увековечава делото на основоположника на залесителните дейности в Трънска околия – Яким Тошков, по чиято инициатива през 1909 - 1914 г. са създадени едни от най-старите противоерозионни култури на територията на Пернишка област.

Лесовъди ветерани отбелязаха Седмица на гората

Ветерани от Велинград, Батак и Пазарджик се срещнаха на Юндола

Дружеството на ветераните във Велинград ежегодно организира среща на колегите по случай Седмицата на гората. С организиран транспорт от Батак, Велинград и Пазарджик тази година в събитието се включиха 38 колеги, които бяха посрещнати на Юндола от проф. д-р Иван Палигоров – председател на СЛБ, и инж. Величко Драганов – директор на УОГС „Г. Ст. Аврамов“. Бяха залесени няколко фиданки в двора на базата на ЛТУ на Юндола, за да остане спомен от срещата за бъдещите поколения.

В своето приветствие към ветераните проф. Палигоров каза: „За мен е голяма чест и отговорност от името на ръководството на Съюза на лесовъдите в България да ви поздравя с отбелязването на 101-та Седмица на гората! Мотото тази година „Традиция, знание и отговорност към гората“ ни позволява да се обърнем към натрупания опит от предишните поколения, част от които сте и вие, за да предадем и възпитаваме бъдещите поколения със знанието и отговорността към горите на България. Навършиха се и 100 г. от обособяването на Университетската гора – Гешова планина, предоставена с Царски указ за управление и обучение на студентите по лесовъдство под надзора на професорите“. Беше подчертано, че Общото събрание на СЛБ е приело позиция до политическите партии, като основното искане в нея е за реформа в сектора и отделяне на самостоятелно горско ведомство към Министерския съвет.

Проф. Палигоров благодари на организаторите – инж. Стоян Поптомов и инж. Кирил Тодоров, и на домакина на събитието инж. Величко Драганов за осигурената възможност да се проведе годишната среща на лесовъдите ветерани от област Пазар-

джик. Инж. Драганов поздрави лесовъдите ветерани от името на ректора на ЛТУ и от свое име и подчерта, че тази традиция трябва да се съхрани във времето.

Ветераните бяха поздравени от инж. Георги Петканин – председател на дружествата на ветераните от област Пазарджик, който наскоро навърши 85 години. Той сподели спомени от отбелязването на Седмицата на гората през годините, изрази съжаление за кончината на ръководителя на Дружеството на ветерани от Благоевград инж. Минко Пълевски. По телефона, с помощта на инж. Тодор Митев, ветераните бяха поздравени от инж. Асен Халачев – дългогодишен директор на Горскостопанския комбинат в Пазарджик. По традиция срещата завърши със ставане на крака и изпяване на песента „Хубава си, моя горо“.

Благоевградските ветерани отбелязаха празника

Клубът на лесовъдите ветерани в Благоевград проведе среща с ръководството на Регионалната дирекция по горите. Директорът инж. Сашко Попов поздрави ветераните и им благодари за това, че продължават да обичат професията и да милеят за българската гора.

Срещата премина в дух на приятелска беседа, в която бяха обсъдени актуални проблеми в сектора и споделени спомени от дългогодишната дейност на присъстващите. Доайнът на групата – инж. Лазар Вутов, се върна към историята, изтъквайки предимствата в организацията на работа до 1959 г. и опередели периода на 60-те и 70-те години на м.в. като най-ползотворното време за горското дело у нас.

В дискусиата участниците се обединиха около мнението, че сегашният модел на финансиране ограничава изпълнението на редица важни горскостопански дейности, а д-р Светозар Михайлов направи паралел с европейските практики.

Д-р инж. Светозар МИХАЙЛОВ

Среща в ДЛС „Ропотамо“

По покана на ръководството на Югоизточното държавно предприятие – Сливен, лесовъдите ветерани от Бургаска област отбелязаха Седмица на гората в Ловния дом „Аркутино“ на ДЛС „Ропотамо“. Те бяха посрещнати и приветствани от директора на ЮИДП – Сливен, инж. Димчо Радев, който изказа думи на благодарност за дългогодишната им работа в системата на горите. По време на срещата бяха обсъдени злободневните горски теми, споменати добри практики на регионалните лесовъди от различни поколения.

В двора на Ловния дом бяха засадени две фиданки, които символизират приемствеността в лесовъдската професия.

Лесовъдите ветерани в РДГ – Шумен

Директорът на РДГ – Шумен, инж. Емил Гелов проведе традиционната среща с пенсионирани служители на Дирекцията. Освен поздравленията за празника бе обсъдено и актуалното състояние на горите в областите Шумен и Търговище и основните предизвикателства за тяхното устойчиво стопанисване.

Годишници

Инж. Атанас ДАРДАНОВ на 90 години

Роден е на 30.03.1936 г. в с. Крамолин, Великотърновска област. През 1959 г. завършва Лесотехническият факултет на Украинската селскостопанска академия в Киев, специалност „Механизация на горското стопанство“.

През 1960 г. постъпва в Главното управление на горите към МС и работи в централното горско ведомство 30 години до

пенсионирането си – от специалист до началник на отдел и главен секретар. Плодотворно работи за развитието на механизацията в дърводобива. Автор е на над 60 публикации в печата и е съавтор на 7 книги. Отличаван е с високи държавни награди.

Инж. Тихомир ТОМАНОВ на 80 години

Роден е на 03.04.1946 г. в Симитли, Благоевградска област. През 1974 г. завършва ВЛТИ, специалност „Горско стопанство“.

Постъпва на работа в ГС – Симитли, където по-късно е зам.-директор. През 1976 г. е назначен в ГСК – Стара Загора, и от 1980 г. е зам. гл. директор. От 1982 до 1986 г. е директор на ГС – Пирдоп, а от 1990 г. е на работа в Комитета по горите като ръково-

дител на Инспекцията за горски контрол. Създава Общинско лесничейство в с. Чавдар и е първият му управител. Съпредседател е на Асоциацията „Общински гори“ и неин първи изпълнителен директор.

Техн.-лесовъд Тодор ТУМБЕВ на 80 години

Роден е на 26.04.1946 г. в Батак. Завършва през 1966 г. Техникум по горско стопанство в Батак.

Целият му трудов стаж от 40 години преминава в ГС – Широка поляна, където постъпва като горски надзирател, а от 1974 до пенсионирането си през 2009 г. е началник на ГТУ и старши лесни-

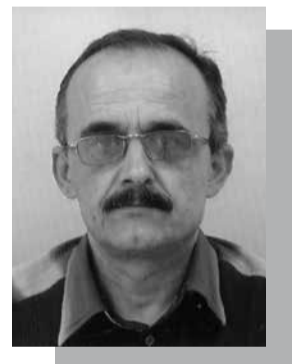

чей. Техн.-лесовъд Тумбев работи усърдно и всеотдайно за възобновяване, ползване и опазване на горите в района.

Инж. Никола КАВАРДЖИКОВ на 70 години

Роден е на 31.03.1956 г. в Ардино, Кърджалийска област. През 1982 г. завършва ВЛТИ, специалност „Горско стопанство“.

Започва работа като лесничей в ГС – Крумовград. От 1988 г. е началник на ГТУ в ГС – Старосел. Работи и в Горските стопанства в Първомай и Стряма. От 1992 г. постъпва в РДГ – Пловдив, като експерт по възобновяване на горите и борба с ерозията. До пенсионирането си е гл. експерт в ЛЗС

– Пловдив. Инж. Каварджиков е добре подготвен лесовъд, с дългогодишен практически опит и съществен принос за правилното и на високо професионално ниво стопанисване на горите. Участва активно в дейността на СЛБ.

Инж. Павли БОГДАНСКИ на 70 години

Роден е на 13.04.1956 г. в с. Чифлик, Ловешка област. Дипломира се във ВЛТИ през 1989 г., специалност „Горско стопанство“.

Постъпва на работа в ГС – Троян, като началник на ГТУ, където по-късно е главен инженер. През 1996 г. е зам. главен директор, а от 1998 г. в продължение на 20 години е директор на РДГ – Ловеч.

Инж. Богдански е изтъкнат

лесовъд и под ръководството му грижите по отглеждането, стопанисването и опазването на горите са приоритет в лесовъдската практика.

Превенцията е в основата на горската политика за опазване на горите от пожари в България

Някои бележки по проекта FIRE - RES

Пожарогасенето е много сложна дейност, при която рисковете за участващите са много. Ето защо тази служба в целия свят е военизирана. Пожарогасенето изисква освен сериозна и всестранна подготовка на личния състав (професионалните огнеборци и евентуални доброволни формирования), обезпечаване с подходящо оборудване, екипировки и средства за разузнаване и гасене. Първа и главна задача на дейностите по проекта FIRE-RES на ниво ЕС е да не се допусне повече нито един фатален инцидент с хора при възникване на пожари в природата. Ето защо при вече налични пожари усилията се съсредоточават към опазване на населените места и други активи, при които е застрашен човешки живот. Пожарогасенето може да бъде далеч по-ефективно при реално взаимодействие между експертите от пожарната, тези по хидрология и метеорология и чрез ползване на горивни модели, предварително адаптирани за нашите условия. По време на пожарогасене ръководството по закон принадлежи на най-старшия командир от ГД „ПБЗН“. Ето защо, обучението на този команден състав за ползване на съвременни модели, основани на комплексна информация за терен, покритие, метеорология и статистика с помощта на IA и на реални данни, предоставяни от дронове или сателити, е постоянно предизвикателство. Например точното моментно картиране на фронта на пожара, разкрито от многоканални камери на дрон, с уточнени параметри на вятър, температура и орография на терена, спомагат за прецизно насочване на летателните средства, включени в пожарогасене, и спомагат за избора на място и време за атака на огъня. Подобни технологии също са представени от проекта FIRE-RES в Казанлък, но липсва генерално решение за ползването им. При пожарогасенето няма и не може да има лимит на разходите поради обществените очаквания да се ликвидира пожарът бързо, въпреки че това не винаги е обосновано, както от гледна точка на ефективността на действията, така и икономически. Ключовото е, че пожарникарите в крайна сметка винаги са герои, а гасенето никога няма абсолютно точна калкулация. За съжаление, приносът на горските служители в процеса винаги остава недооценен в обществото.

Възстановяването и адаптацията са части от пожарната безопасност, които фактически са най-скъпият елемент. За 2025 г. един декар залесяване струва средно над 1800 лв., без да са включени всички предварителни елементи на разчистване на изгорялата биомаса. По проекта FIRE-RES например бяха демонстрирани технологии на разпръскване на предварително обработени и защитени семена от подходящи дървесни видове вър-

ху труднодостъпни горски терени чрез дронове. Изследванията на постпожарните условия и естествените процеси на възстановяване доказват, че те са различни по скорост, неравномерни и зависят от интензивността на горенето, орографията, местния климат и др. Умението да се изчака разумно за наличие на естествено възобновяване е записано като изискване в Закона за горите (до 3 години). То следва от швейцарската максима, че „търпението е по-евтино от залесяването“. Залесяване, вкл. мероприятия по укрепване на терените, е **абсолютно необходимо за предпазване от ерозия на силно наклонени терени, на места с важно ландшафтно или друго обществено значение**. Очаква се, че при използване на местните пионерни видове ще се получи най-бърз ефект за адаптирането на младите горски насаждения към променените условия на средата.

Обикновено след пожари се правят опити за определяне на щетите за горите. Тъй като почти единствените остойностявани услуги от горите са свързани с продажбата на обли дървени материали, щетите се изчисляват въз основа на изгорялото количество дървесна суровина, която не може да се ползва като частично обгоряла. Фактически щетите, които се нанасят върху горските екосистеми от много пожари, предизвикани от човека, са многократно повече. Те могат да бъдат калкулирани частично, чрез загубата на задържан въглерод в обгорялата почва, чрез дългосрочната загуба на хабитати (дом) за почти всички местни животни и растения, както и косвените щети за местната икономика, туризъм, земеделие и животновъдство.

Чувствителен проблем е **установяване на причините и причинителите за пожарите**. Това е трудно, защото след огъня следите са малко. Съвременните сателитни технологии са в състояние да покажат много информация, но това не е законово изискване и не се прави, освен ако няма огромни преки щети и жертви. Разследване на причините за пожарите и техните извършители е особено важно за възпитанието на обществото и мотивацията на хората да бъдат бдителни при висока пожарна опасност.

Заклучение. Климатичните политики на ЕС са ориентирани в посока на адаптиране на горите към промените на климата. Адаптацията не означава приспособяване на наличните горски екосистеми, което за много от тях е невъзможно в сегашното им състояние. **Адаптацията трябва да е в управлението на земеползването. За горите това включва промени в целите на стопанисване, нови лесовъдски техники за обосноваване и контролирана смяна на състава и структурата на горските насаждения.** Изискванията за опазване на пър-

вичните гори не противоречат на идеите за подмладяване и промяна на състава на голяма част от горските насаждения в равнинната част на страната (където са издънковите дъбови гори и изкуствени иглолистни, създадени преди половин век), защото младите формации са по-гъвкави, жизнени и издръжливи, а смесените насаждения с повече широколистни са по-устойчиви и дълговечни. Тези дейности не могат да бъдат изолирани на ниво гори, а да се разглеждат в контекста на отделните ландшафти, където гората е най-дълговечната част от растителността. Това за пореден път потвърждава **необходимостта от интеграция на управлението** на всички елементи на ландшафта. Според проекта FIRE-RES издръжлив (resilient) на пожари ландшафти са тези, които „са в състояние да осигуряват постоянен минимум от екосистемни услуги, независимо какво огнено натоварване ги сполети“. Анализът и практическият опит у нас и в други държави сочат (напр. Португалия), че **водеща функция в подобна политика трябва да имат общините**. Те са най-силно засегнати, съответно заинтересовани да няма кризисни явления в техните територии, най-добре запознати с локалните условия и са задължени по презумпция да защитават интересите на местното население. Реализацията на подобна местна политика е възможна в условията на целенасочена образователна и възпитателна кампания чрез семейството, образованието и в съвременните условия – **чрез медиите**. Независимо че промените на климата ни изправят пред все по-големи заплахи от кризисни явления в природата, съвременната наука и технологии предлагат все повече нови и иновативни подходи за превенция и контрол на процесите по управление. Това изисква **инвестиции в постоянно, задължително обучение**, особено на вземащите решения в ръководния състав на отговорните ведомства. ЕС предлага огромни възможности за сътрудничество и съвместна **научна, приложна и внедрителска дейност** със страните, които имат повече опит в осигуряване на пожаробезопасността, каквито са нашите средиземноморски партньори, защото ние все повече се доближаваме по природни условия до тях. Проектът FIRE-RES е само един малък пример. Подобен следва да е подходът и в подготовката за други очаквани, природни кризи (наводнения, урагани), които несъмнено предстоят.

От друга страна, поддържането на устойчиви и безопасни ландшафти от лесовъдите е важна обществена услуга, която трябва да бъде справедливо възнаградена.

Доц. д-р Георги КОСТОВ

Да останем съпричастни към паметта на Васил Попов и да възстановим бюст-паметника му в Борисовата градина

Васил Попов е роден на 15 октомври 1879 г. в Стара Загора. Завършва през 1899 г. лесовъдство в Горската академия в Лемберг, Австро-Унгария (сега Львов, Украйна). Служи в различни горски служби в България – Провадия, Радомир, Батак, Станимака (Асеновград), с. Лъджене и други. Служейки на Българската гора, е безкомпромисен към посегателствата върху нея, включително и чрез материалите в издаваното от него със собствени средства списание „Бранище“, в което клейми алчните търговци, контрабандисти на дървесина и дори високопоставени държавни ръководители, посягащи на националното богатство. На 2 февруари 1912 г. младият му живот е прекъснат от ръката на наемен убиец в с. Лъджене (сега

Бюст-паметникът на Васил Попов, открит през 1934 г., и състоянието след 1992 г.

Велинград). И макар убиецът му не е установен, следите водят именно към тези среди.

Името на Васил Попов е сим-

вол на саможертвата в името на Българската гора и пример за поколения лесовъди. В знак на почит към личността му на 16 юни

1934 г. Дружеството на българските лесовъди тържествено открива в тогавашния Държавен горски разсадник „Княз Борис III“ в Борисовата градина бюст-паметник на лесовъда. До 1992 г. край него се събират лесовъди, за да почетат паметта на Васил Попов или по случай Седмицата на гората и годишнините на лесовъдското образование.

На 15 ноември 1992 г. постаментът на паметника остава празен, а самият бюст е откраднат, както впрочем и още много други в алеята в Борисовата градина. Но дори край този празен постамент лесовъдите ветерани идваха да се поклонят пред паметта на Васил Попов в деня на неговата гибел – 2 февруари.

Време е ние, съвременниците, да помислим за възстановяване не

само на паметния знак на една от най-светлите личности в горската ни история, а и да покажем, че саможертвата на Васил Попов не е била напрасна.

Общото събрание на Съюза на лесовъдите в България на 12.03.2026 г. взе решение за обявяване на дарителска кампания за възстановяване на бюст-паметника в Борисовата градина.

Банкова сметка:

Съюз на лесовъдите в България
Банка ДСК

IBAN BG90STSA 9300 0010 1175 10

Основание: Дарение за възстановяване на бюст-паметника на Васил Попов в Борисовата градина.

За повече информация при секретаря на СЛБ инж. Любен Желев – 0885 841 628

Нови защитени вековни дървета обяви МОСВ

Със заповед на министъра на околната среда и водите са обявени за защитени четири нови вековни дървета.

Дърво от вида бяла върба (*Salix alba*) в м. Раги, с. Ослен Криводол, община Мездра, на приблизително 250 години.

Дърво от вида цер (*Quercus cerris*) - с. Тънково, община Стамболово, Хасковска област, на приблизително 250 години.

Дърво от вида летен дъб (*Quercus robur*) - с. Стара село, община Тутракан, Силистренска област, на приблизително 110 години.

Дърво от вида благуна (*Quercus frainetto*) - с. Боров дол, община Твърдица, Сливенска област, на приблизително 100 години.

IN MEMORIAM

На 17 април почина инж. Драгомир Павлов Дичев.

Роден е на 21.02.1954 г. в с. Садовец, Плевенска област. През 1980 г. завършва ВЛТИ, специалност „Горско стопанство“. Започва работа в ГС – Лесидрен. От 1985 до 1997 г. работи в Общинска фирма „Озеленяване“ – София. Първият директор е на Народен парк „Витоша“ към НУТ

през 1997 - 1999 година. От 1999 до 2003 г. е директор на „Дунав“ ЕАД – Плевен. На частна лесовъдска практика работи през 2003 - 2015 година. От 2015 до пенсионирането си през 2019 г. е директор на ДГС – Тетевен (ЮЗДП).

Поклон пред светлата му памет!

ЧЕТИВО С ПРОДЪЛЖЕНИЕ: СПОМЕНИ НА ЛЕСОВЪДА

3 „Специалните“ поръчки

Сава ПОПОВ

Току-що бяхме станали държавно горско стопанство, и още същата пролет ни възложиха план за добив на 5000 м³ трупи за фабриката в селото (*бел. ред. – Кипилово*). Никога не се беше добивало толкова трупи. Най-много до 300 кубика. Аз държах в ръката писмото, дето се мъдреше този фантастичен план, озадачен какво да предприема.

Скоро намерих решение.

Събрах най-добрите извозвачи от селото, които имаха здрав добитък, повечето биволи, и железни коли. Това бяха братята Стефан и Дончо Недови, тримата братя Бъчварови, пак братята – Георги и Дончо Кабалакови, и други. Казах им, че от нас се иска сериозна работа.

Разбраха ме хората. Всяка сутрин се източваха по пътя към Боаза за към м. Чатмата повече от 30 коли, а вечер се връщаха, натоварени с трупи за бичене. Фабриката заработи редовно.

Един ден бях в София, в Управлението на горите, когато ми се обади счетоводителят на Горското Христо Събчев, че пътят, по който извозвахме трупите, е отвлечен от пороя. Побързах да си дойда. Събрах пак извозвачите и помолих ги да помогнат да се възстанови

пътят. Послушаха ме, а и други хора излязоха, защото този път бе дело на селото.

Дойдохме до м. Сиврията и спряхме поразени. Никакъв помен от път! Само дълъг сипеи от камънаци – от върха до самата река. Природата си го върна. Векове наред тези площи бяха козе пасище, изсичано от бравичките на козарите, а фиданките му прегривани от добитъка. И пороят не закъсня да прояви силата си. Хвърлихме се да разчистваме и пътят започна да се очертава – не бил отнесен, а само задръстен.

Оттогава се зарекох този район да го обявя за строго охранителен периметър, за да може околността да се „захрани“ с растителност. Като начало спряхме да пускаме добитъка на паша. Имаше си неприятности с козарите, но бях упорит. Постепенно по сипеите тръгнаха треви, келяв габър и айлант. Мечтаех си, че след години тук ще се извършат сериозни противоерозийни дейности, а хората ще осъзнаят значението на горите за укрепване и за запазване на водата.

Някъде по това време бяха ни възложили поръчка за специални букови греди за износ в Англия. Гредите трябваше да се добиват само от „чейреков“ материал – цепливи трупи, което означава, че трупът трябва да се разцепи на четвъртинка и от нея да се дяла греда с размери от 10 на 10 до 20 на 20 см, без „сърце“.

Тъй като цепливи дървета са рядкост, пунах майсторите-делачи да ги търсят из гората. Те майсторски изваждаха „ивер“ от дървото, гледаха проводящата тъкан и така определяха кое дърво се цепи гладко. Дърветата бяха тръшвани, вадеха се само гредите и всич-

ко друго оставаше в гората. Страшна разсипия!

Веднъж приемчикът на тия греди ми сподели: „Макар че съм лично заинтересован от тази поръчка, съвестно ми е как се хаби дървесината. Какъв беше този човек, гдето склочи такава неизгодна за нас поръчка? Капиталистът не се лъже лесно!“

Не успяхме да изпълним цялата поръчка, но и това, що изсякохме из гората, ни стига.

Друга странна поръчка бе за „морски лопати“, дълги до 7 метра. После – за фурнаджийски лопати. И все от цеплива дървесина. Пак разсипия на гората.

Още по-налудничавата поръчка някой бе сключил с Египет – за доставка на дряннови тояги. Имали там някакъв обичай по Нова година да си удрят петите с дрянновици и някой е решил, че е лесна поръчка. То, казано честно, и ние отначало си помислихме, че доставката ще се изпълни лесно. Но тоягите трябваше да са дълги 1,20 м и 3 - 4 см дебели на тънкия край. Като започнахме добива, се оказа, че на такава дължина не можем да изкараме права тояга. А криви тояги арабите не искали. Камари дрян се трупаха, ала всичко отиваше на брак. Що дървета се похабиха! Идваше ми да взема една тояга и да я стоваря по този, който е сключил тая сделка.

А ползването и без тези странни „специални“ поръчки все нарастваше, траверсната инсталация „мелеше“ дървесината на траверси, трупите вървяха за фабриката. Раните на гората се увеличаваха.

(Следва)

Седмица на гората „Традиция, знание, отговорност към гората“

ИАГ залесява в ДГС – Струмяни

Инициативата под надслов „Всяка фиданка е битка – предизвикателство! Залесявай днес, за да дишаш утре!“ бе проведена ДГС – Струмяни (ЮЗДП). Залесяването, е за възстановяване на горските терени над с. Илинденци, засегнати от опустошителния пожар през лятото на 2025 година.

В обединените усилия за възстановяване на гората се включиха зам.-министърът на земеделието и храните инж. Николай Василев, изпълнителният директор на ИАГ Асен Марков, заедно с ръководния екип на Агенцията, директорът на ЮЗДП – Благоевград инж. Валентин Чамбов, председателят на СЛБ проф. д-р Иван Палигоров, директорът на ГД „ПБЗ“ гл. комисар Александър Джартов, директорът на РД „ПБЗН“ - Благоевград, комисар Боян Кондуров, директорът на Областна дирекция на МВР ст. комисар Илия Тупаров, командирът на 3-то Бригадно командване полк. Кирил Спаневиков, областният управител на Благоевград Николай Куколев, кметовете на общините Струмяни, гр. Сандански и Кресна, представители на НЛРС - СЛРБ, Доброволно формирование „Г. Измирлиев – Македончето“, служители от ИАГ, ЮЗДП и неговите териториални поделения, студенти от ЛТУ и журналисти.

Бяха залесени 5 дка с 3000 фиданки от благуи, зимен дъб и горскоплодни видове.

В рамките на събитието бе изразена благодарност към партньорите в информационната кампания на МЗХ и ИАГ „Безотговорността е най-опасната искра“, която бе насочена към превенцията на горските пожари. Връчени бяха грамоти в знак на признателност за приноса на участниците в кампанията през 2024 и 2025 година.

Програмата включваше и възстановка на работата на щаба за пожарогасене по време на големия горски пожар през миналата година.

ДГС – Говежда

Финала на Седмицата на гората служители на ДГС – Говежда (СЗДП) отбелязаха с изграждането на дървен мост при водопада „Водния скок“ в землището на с. Копилковци.

Инициативата, реализирана със съдействието на кметството на селото, подобрява достъпа и безопасността на посетителите на района на водопада и символично свързва хората с природата.

ДГС – Нова Загора

В землището на с. Научене горските служители от ДГС – Нова Загора (ЮИДП) организираха залесяване, проведено съвместно с фирма Enhance Auto – София. Засадени са едногодишни фиданки от черен бор и кедър, осигурени от разсадника в ДГС – Мъглиж. Инициативата е част от усилията за възстановяване и устойчиво управление на горските територии в региона и насърчаване на отговорното отношение към природата чрез съвместни действия между институции и бизнес.

ДГС – Ловеч

С принос в отпразнуването на Седмицата на гората в Ловеч се включи Държавното горско стопанство в града (СЦДП). 3000 фиданки от бял бор, акация, червен дъб, питомен и

конски кестен, обикновена ела и смърч бяха раздавани на всички желаещи граждани. Те не липсваха и с благодарност вземаха фиданките, които да засадят в двора, парка, градината, поздравявайки горските служители с празника.

ДГС – Пловдив

За да празнуват заедно гората, лесовъдите от ДГС – Пловдив (ЮЦДП) отидоха при децата на група „Светулка“ от Детска градина „Десислава“ в града.

Тематичното мероприятие е проведено в празнично украсен кът в двора на детската градина, където чрез беседи, игри и творчески занимания децата научиха за живота на гората и нейните обитатели. Възпитаниците също се подготвиха за скъпите гости и ги зарадваха с песни и стихове.

По създадената вече традиция бе засадена фиданка – аризонски кипарис, който да расте заедно с децата, които поставиха къщички за насекоми, а библиотеката на групата бе попълнена с книжки за гората.

ДГС – Провадия

Кампания под наслов „Засади дърво – спаси света“, която е част от програмата за празничната Седмица на ДГС – Провадия (СИДП), бе проведена съвместно с общината в града, която предостави терена за залесяване. В мероприятията активно участваха служители на двете институции, начело с директора на ДГС инж. Иван Иванов и кмета на общината Димо Димов.

Бяха залесени нови 20 дръвчета в Градския парк на Провадия, които бяха осигурени от ДГС, за да се подобрява градската среда и условията за рекреация и отход на граждани.

ДЛС – Кричим

Държавното ловно стопанство – Кричим (ЮЗДП) посрещна малчуганите от Монтесори къща „Тайната градина“ – Пловдив. След увлекателна разходка в парка и разглеждане на трофеи от дивеча, стопанисван в ДЛС – Кричим – елен лопатар и муфлон, децата заедно с лесовъдите активно се

включиха в засаждане на нови декоративни дръвчета. Положителните емоции бяха и за домакините, и за любознателните посетители.

ДЛС „Русалка“ – Априлци

В навечерието на Седмицата на гората бе организирана образователна беседа и интерактивни занимания за учениците от 3-ти клас на СУ „Васил Левски“ – Априлци.

На децата бе разказано за лесовъдската професия и как горските служители се грижат за гората и дивеча и как да се опазва природата. В разсадник „Маринска“ учениците видяха хранилки и следи от дивеч, в Ловния дом разгледаха кожи и рога на дивите обитатели на гората. С игри и ролеви упражнения като малки пожарникари посетителите се учеха как да пазят гората от огън. Топъл обяд и лакомства допълниха приключението.

За обогатяване на учебната база на Катедра „Ловно стопанство“ на ЛТУ и по случай Седмицата на гората ДЛС „Русалка“ предостави препарати и трофеи от дивеч. Инициативата цели да подпомогне практическото обучение на студентите, да създаде по-добри условия за усвояване на знания за животинския свят на гората и подчертава връзката между професионалната практика и академичното обучение.

Директорът на ДЛС „Русалка“ (СЗДП) инж. Добромир Нейков и лесничейт инж. Мирослав Минков предадоха на доц. д-р Градимир Груйчев – ръководител на Катедрата, 2 трофея от благороден елен – шилар и 2 от благороден елен – млад, и препарирания вълк.

ДШ „Врачански Балкан“ и ДГС – Враца

За поредна година колегите от двете горски институции във Враца и Народно читалище „Фар“ в с. Паволче отбелязаха празничната Седмица с живо и цветно събитие, посветено на гората и децата. Деца на различна възраст се включиха в интересни игри, занимания и разговорите за гората. Вълнуваща бе срещата със „санитарите на природата“ – любопитно представяне на лешоядите, и защо тяхното опазване е важно. Традиционно бе и залесяването на елички, проведено с децата.

ДГС – Ардино

Служители на Регионалната дирекция по горите – Кърджали, и ДГС – Ардино (ЮЦДП) поднесоха венец на паметника на залесителите в Туристическия комплекс „Белите брези“. На територията на Стопанството се намират три паметника, озаглавяващи делото на създателите на гори в Кърджалийския регион, като единият от тях отбелязва залесяването на милионния декар гори през 1983 година. Тук се пази свято паметта на предшествениците, оставили ярка диря в овладяването на пороите и залесяванията, резултат от които днес е неоповторимият ландшафт и богатото биоразнообразие.

